

PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar RAȚIU DIANA
Școala Gimnazială „Virgil Iovănaș” Șofronea

CLASA: a IV-a

ÎNVĂȚĂTOR: prof. înv. primar RAȚIU DIANA

ARIA CURRICULARĂ: Om și societate

DISCIPLINA: Istorie

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Momente ale istoriei

DETALIERI DE CONȚINUT: Conducători, eroi și evenimente

TITLUL LECȚIEI: ALEXANDRU CEL MARE (MACEDON)

TIPUL LECȚIEI: predare – învățare

OBIECTIVUL FUNDAMENTAL AL LECȚIEI: să înțeleagă realizările unuia dintre cei mai mari strategii din istoria omenirii

ORGANIZAREA SPAȚIULUI DE INSTRUIRE ȘI A RESURSELOR :

a) **Locul de desfășurare:** sala de clasă ;

b) **Clasa:** omogenă, cu potențial intelectual normal;

c) **Material didactic:** - fișe;

- documente istoric;

- prezentare power-point;

- manual clasa a IV-a, ed. Marcela Peneș.

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ:

2.1. să recunoască și să utilizeze informații dintr-o sursă istorică;

3.1. să folosească termeni istorici în situații diverse;

4.1. să aprecieze rolul oamenilor în desfășurarea evenimentelor;

4.2. să formuleze puncte de vedere cu privire la evenimente / fapte / personalități;

5.1. să exprime opinii personale în aprecierea faptelor din trecut și prezent.

OBIECTIVE OPERATIONALE:

a) informationale:

O1- să identifice condițiile în care se afirmă Regatul Macedoniei;

O2- să numească capitala marelui imperiu creat de Alexandru Macedon ;

O3- să coloreze pe harta ținutul Imperiului Macedonian și să numească vecinii acestuia;

O4- să definească termenii istorici noi (*falangă macedoneană, papirus, civilizație, tribut*);

O5 – să identifice principalele trăsături fizice și morale ale acestuia;

O6 - să perceapă marile transformări care au avut loc în lume antică cauzate de Alexandru Macedon și urmările acestora;

O7 – să localizeze pe hartă Macedonia și Imperiul Persan;

O8- să facă diferența dintre Republica Macedonia de azi și Macedonia, zonă din nordul Greciei;

O9 – să cunoască date semnificative din copilăria, adolescența lui Alexandru cel Mare.

b) formativ-educative:

O10- să interpreteze diferite surse istorice.

METODE ȘI PROCEDEE: conversația, explicația, învățarea asistată de calculator, problematizarea, descoperirea, copacul ideilor, metoda ciorchinelui.

MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: tabla, fișe, laptop, monitor, flipchart, harta, fotografii.

FORME DE ORGANIZARE: frontal, individual, pe grupe.

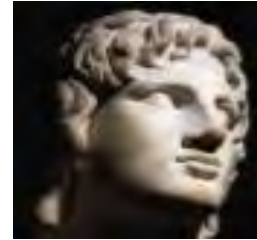
Ob. operaționale	Activități de învățare	Conținuturi	Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	Evaluare
	Captarea atenției	Le prezint elevilor imagini cu Alexandru cel Mare și îi informez că a fost una dintre marile personalități istorice din toate timpurile, primul comandant al unei armate care a încercat să cucerească lumea cunoscută până la acea dată.	Conversația	Fotografii cu Alexandru cel Mare	Activitate frontală	
O8	Localizarea pe hartă a Macedoniei ținut din nordul Greciei Cine au fost macedonienii?	Le explic elevilor diferența dintre Republica Macedonia, țară din sudul Peninsulei Balcanice cu o populație de origine slavă și ținutul Macedoniei, ținut aspru din nordul Greciei, apoi le localizăm pe hartă. <i>„Macedonenii erau înrudiți cu grecii, dar aceștia îi disprețuiau, spunând că nici de sclavi nu erau buni....”</i> (Demostene - „Discursuri“)	Conversația Explicația Descoperirea	Harta	Activitate frontală	Identificarea corectă a Macedoniei
O1 O2 O4 O6 O7 O8 O9	Argumentarea subiectului	Le prezint elevilor câteva informații esențiale despre copilăria și adolescența lui Alexandru cel Mare: COPIILĂRIA: - părinții săi au fost: tatăl: regele Filip al II-lea al Macedoniei mama: regina Olimpia. - de educația sa s-a ocupat marele filozof al antichității Aristotel; - de mic a învățat luptele, echitația, aruncarea lancei,	Conversația Explicația	Prezentare Power-point (Anexa 1)	Activitate frontală	Evaluare continuă

		<p>salturile, dar și poezia, geometria, botanica, filozofia, astronomia, literatura, geografia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - învață cum strămoșii săi au fost nevoiți să aducă tribut perșilor. - de mic copil a crescut cu ideea de a răzbuna jignirea adusă de perși neamului său. <p>ADOLESCENȚA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La 18 ani, în calitate de comandant al cavaleriei, are o contribuție hotărâtoare la victoria de la Cheroneea. Atunci tatăl său i-a spus: „<i>Fiule, caută-ți alt regat, pentru că acel ce ți-l las eu este prea mic pentru tine.</i>“ - la 20 de ani ajunge rege al Macedoniei (336 î.Hr.). - ambiția sa era de a cuceri cel mai mare imperiu din acea vreme, Imperiul Persan, dar și de a unifica statele grecești. <p>CAMPANIA DE CUCERIRE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La doi ani după ce a luat domnia, a început marea expediție de cucerire a Imperiului Persan. <p>A câștigat bătălie după bătălie și cele mai vestite orașe din acea vreme au intrat rând pe rând în stăpânirea sa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bătălii importante: <ul style="list-style-type: none"> * <i>Bătălia de la Granicos 334 î. Hr.;</i> * <i>Bătălia de la Arbela.</i> - le prezintă elevilor imagini cu cele două bătălii. 				
--	--	---	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">- În zece ani a ajuns conducătorul celui mai mare imperiu al antichității.- le prezintă elevilor harta imperiului creat de Alexandru Macedon.- A cucerit teritoriile din Europa, nordul Africii, Asia, ajungând până în India.- Armata sa a purtat numele de <i>falanga macedoniană</i>.- le prezintă elevilor imagini cu soldații din vestita falangă macedoniană.- <i>Babilon</i> a devenit capitala imperiului creat de el.- Babilonul (din semiticul <i>bab ilani</i>- Poarta zeilor) este unul dintre cele mai importante orașe ale lumii antice. (în Irak)- le prezintă elevilor imaginea cu ruinele orașului Babilon. <p>MOARTEA LUI ALEXANDRU MACEDON:</p> <ul style="list-style-type: none">- A murit la vârsta de 33 de ani în anul 323 î.Hr., de malarie sau friguri.- Pe patul de moarte generalii săi l-au întrebat cui lasă imperiul. Alexandru a răspuns: „<i>Celui mai vrednic, dar prevăd că o să-mi faceți o înmormântare sângeroasă.</i>“- Lucrul acesta s-a împlinit întocmai, iar Imperiul macedonian a fost împărțit între				
--	--	--	--	--	--	--

		<p>generalii săi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Între aceștia au avut loc numeroase războaie de împărțire a imperiului. - Mai târziu Macedonia devine provincie romană. - Prezint slide-urile despre ultimele sale trei dorințe, apoi elevii vor interpreta fiecare dorință în parte. <p>IMPORTANȚA DOMNIEI LUI ALEXANDRU CEL MARE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A contribuit la răspândirea culturii și civilizației grecești printre popoarele persane. - Pe timpul scurtei sale domnii, Alexandru Macedon a construit minunate orașe, cel mai vestit fiind Alexandria din Egipt, a înființat biblioteci, muzee, a fost primul care a construit o grădină zoologică la îndemnul profesorului său, Aristotel - Ca urmare a cuceririi Imperiului Persan, faima macedonienilor va crește în același timp cu avuția lor. 	<p>Conversația Explicația Problematizarea</p>		<p>Activitate pe grupe</p>	
O10	Realizarea feed-back-ului	<ul style="list-style-type: none"> - Elevii vor completa pe flipchart copacul ideilor; - Distribuie elevilor Fișa nr. 2 și le explic sarcina de lucru. 	<ul style="list-style-type: none"> - Exercițiul - Copacul ideilor - Explicația - Metoda ciorchinelui 	- Fișa de evaluare	Activitate pe grupe	Rezolvarea corectă a fișei Completarea copacului ideilor

ALEXANDRU MACEDON (CEL MARE)
- fișă de personaj -

1. Cine a fost Alexandru cel Mare?

.....
2. Unde este situată Macedonia?

.....
3. Cine au fost părinții săi?

.....
4. Cine s-a ocupat de educația sa?

.....
5. La ce vârstă ajunge rege?

.....
6. Care este motivul pentru care Alexandru a început campania împotriva perșilor?

.....
7. Cine au fost perșii?

.....
8. Unde a stabilit capitala marelui imperiu creat de el ?

.....
9. Care este cel mai cunoscut oraș construit de el și unde se află? Enumerați cel puțin două aspecte care îl fac un oraș vestit.

.....
10. Prezentați pe scurt sfârșitul domniei lui Alexandru Macedon.

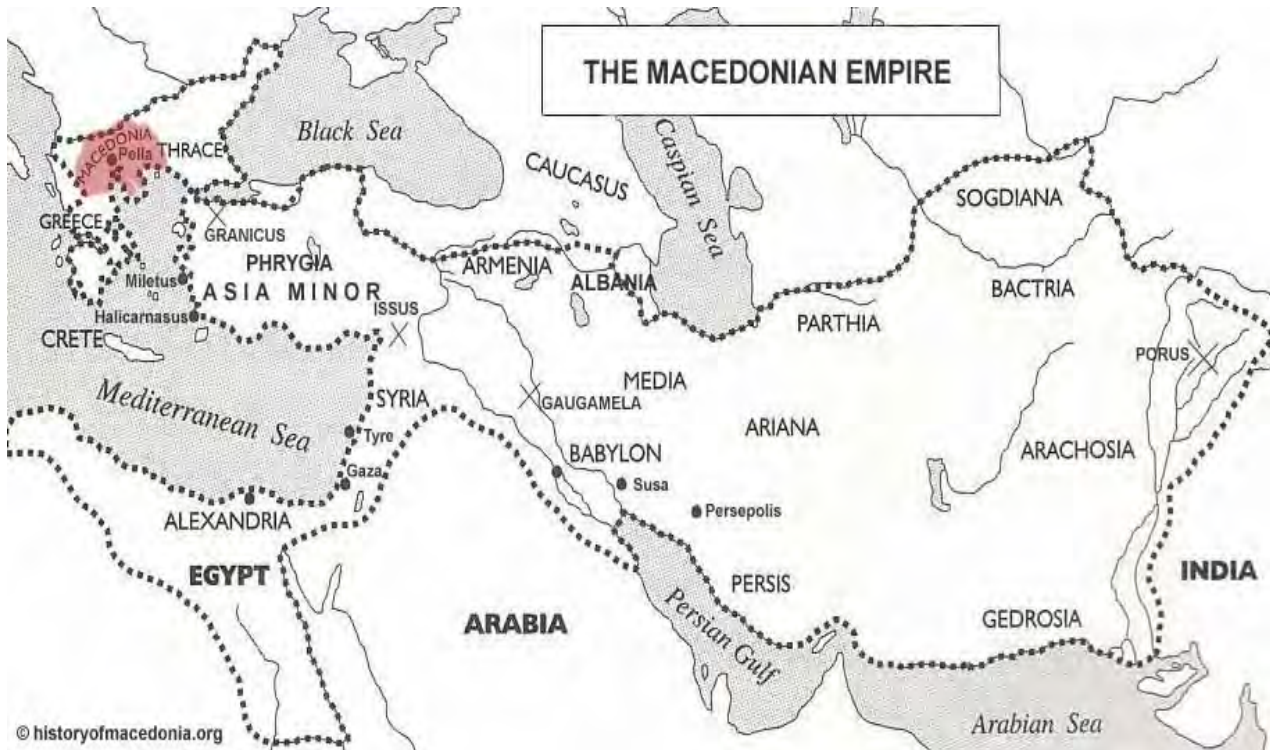
.....
11. Pornind de la următorul fragment, comentați însemnătatea creării Imperiului Macedonean:

„După ce Asia a fost pacificată de Alexandru, a început acolo să fie pretutindeni citit Homer, iar copiii perșilor recitau neconținut tragediile lui Euripide și ale lui Sofocle.”

(Plutarh, *Vieți paralele*)

.....
.....
.....
.....

12. Colorează pe hartă ținutul Imperiului Macedonian. Scrie limitele granițelor

Nord - _____

Sud - _____

Est - _____

Vest - _____

Fisa nr. 2

Identificați în textele următoare trăsăturile fizice și pe cele morale ale lui Alexandru cel Mare.

- „Plăcut la chip încă de la naștere, Alexandru era de statură mijlocie și chiar vânjos. A avea pielea albă, obrajii trandafirii, părul blond și cârlionțat și nasul acvilin.

Era înzestrat cu toate darurile minții și ale noroculuiun bărbat ales de soartă."

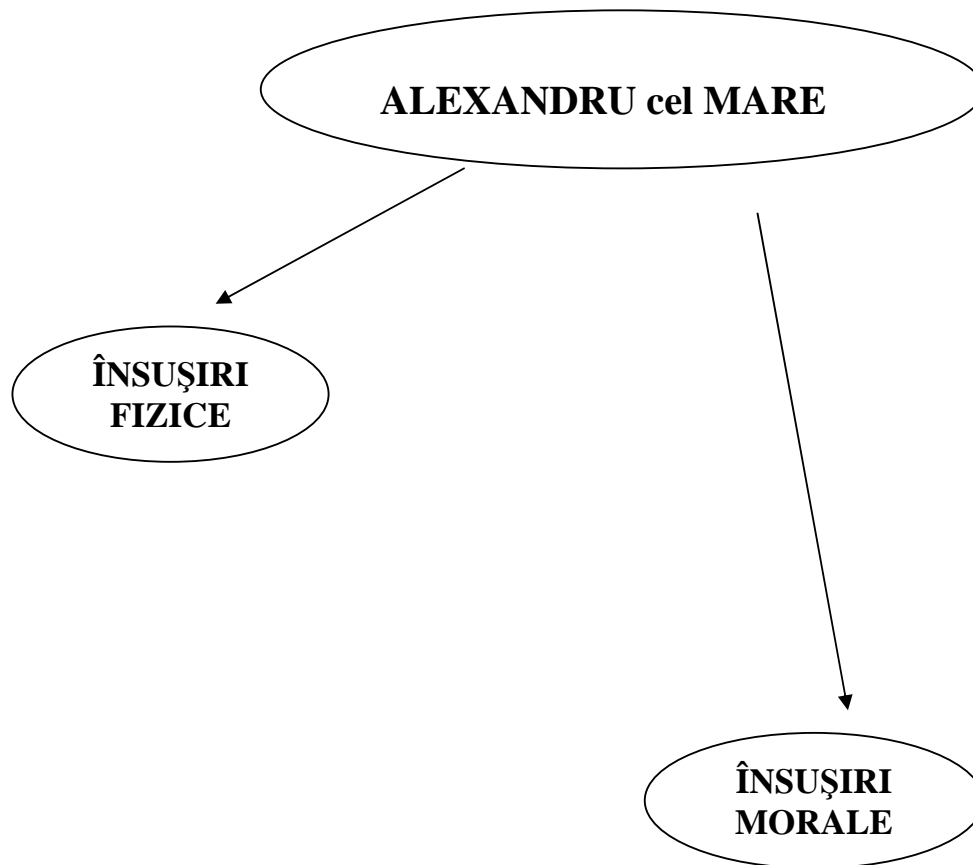
(Quintus Curtius Rufus – Viața și faptele lui Alexandru cel Mare)

- „Nimic nu este imposibil pentru cel care încearcă."

(Alexandru Macedon)

- Istoricii Plutarh scria despre Alexandru Macedon că:

„...avea un temperament năvalnic, impulsiv....care trecea de la accese de de furie nebunească la căință și rușine pentru cele făptuite.era un om brav, energic, rabdător, șef militar nrîntrecut. Pe măsură ce obținea marile succese în bătălii, Alexandru a pierdut o parte din simțul măsurii, al ordinii și cumpătării."

PREZENTARE POWER - POINT

CINE A FOST ALEXANDRU MACEDON?

- Alexandru Macedon (336 – 323 î. Hr.) a fost unul dintre primii mari strategii și comandanți militari din istorie.
- A creat cel mai mare Imperiu al Antichității.

- A fost fiul regelui Filip al II-lea al Macedoniei și al reginei Olimpia.
- Filip al II-lea a fost rege al Macedoniei între anii 359 – 336 î.Hr.
- A fost ucis de unul dintre generalii săi.

UNDE ERA SITUATĂ MACEDONIA?

- Macedonia era un ținut aspru din nordul Greciei, locuit de un popor dârz și viteaz.

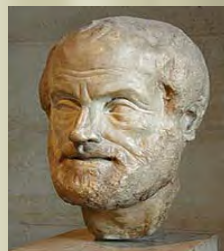

REPUBLICA MAEDONIA MACEDONIA
regiune din nordul Greciei

COPIIĂRIA

- Când Alexandru a împlinit 13 ani, tatăl său a decis că are nevoie de o educație superioară. Marele filozof al antichității, **Aristotel**, s-a ocupat de educația sa.

De mic învață luptele, aruncarea lancei, salturile, dar și poezia, geometria, botanica, filozofia, astronomia, literatura, geografia.

ADOLESCENȚA

- *Iubește caii, învață călăria și îngrijirea cailor, ceea ce îi va fi de folos pe câmpul de luptă.*

- **Alexandru cel Mare** a ajuns rege la doar 20 ani (336 î.Hr.).

- La 18 ani, în calitate de comandant al cavaleriei, are o contribuție hotărâtoare la victoria de la Cheroneea. Atunci tatăl său i-a spus: **"Fiule, caută-ți alt regat, pentru că acel ce ți-l las eu este prea mic pentru tine.,,"**

CARE ERA VISUL SĂU?

- Ambiția regelui Alexandru cel Mare era de a cuceri cea mai mare împărăție a acelor vremuri, **Imperiul Persan**.
- Acest imperiu se întindea pe un vast teritoriu, de la Marea Mediterană până în India.
- Dorea reunificarea tuturor statelor grecești.

IMPERIUL PERSAN

CINE ERAU PERȘII?

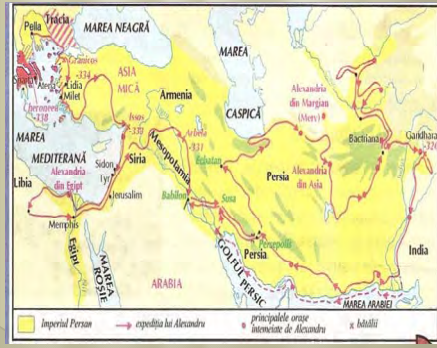
- *Perșii au creat primul mare imperiu din lume și unul dintre cele mai puternice.*
- *Pe lângă arta războiului, persanii erau un popor civilizată, care iubea frumosul, luxul erau pricepuți la arhitectură, grădinărit și țesături fine de mătase .*

CAMPANIA DE CUCERIRE

- La doi ani după ce a luat domnia, a început marea expediție de cucerire a Imperiului Persan.

A câștigat bătălie după bătălie și cele mai vestite orașe din acea vreme au intrat rând pe rând în stăpânirea sa.

EXPEDIȚIA LUI ALEXANDRU MACEDON

Bătălia de la Granicos 334 î. Hr.

- A fost prima victorie împotriva perșilor.

- Bătălia de la Arbela a decis soarta Imperiului Persan. În partea stângă a imaginii, Alexandru îl atacă pe regele persan Darius, care este gata să fugă.

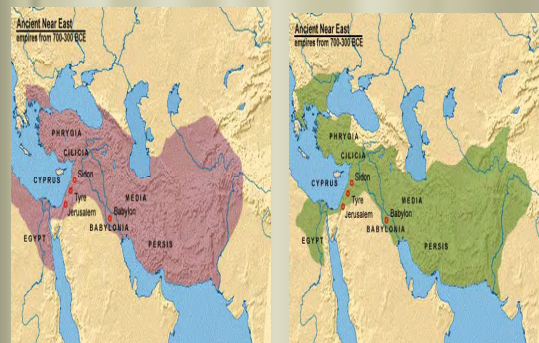
- În zece ani a ajuns cel mai puternic rege al timpului său.
- A reușit pentru o perioadă scurtă de timp să extindă granițele statului macedonian, cucerind Egiptul, Imperiul Persan și o parte din India. Ar fi mers probabil mai departe să cucerească și India dacă ostașii săi nu s-ar fi revoltat, refuzând să mai lupte. Astfel a ajuns Alexandru cel Mare să stăpânească cel mai întins imperiu al antichității.
- Și-a instalat capitala în vestitul oraș Babilon (din persana veche Bab ilani =Poarta Zeilor, în Irak)

RUINELE BABILONULUI

● IMPERIUL PERSAN

● IMPERIUL MACEDONIAN

FALANGA MACEDONIANĂ

- Vestita sa armată purta numele de **falanga macedoniană** (40 000 de oameni).
- Soldații purtau o lance de 5 – 7 m și erau protejați de scuturi.

SOLDAȚI GRECI

SOLDAȚI PERȘI

MOARTEA LUI ALEXANDRU CEL MARE

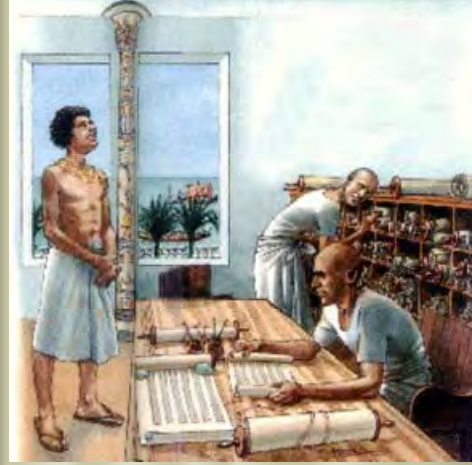
- A murit la vârsta de 33 de ani de malarie sau friguri.
- Pe patul de moarte generalii săi l-au întrebat cui lasă imperiul. Alexandru a răspuns: „Celui mai vrednic, dar prevăd că o să-mi faceți o înmormântare sângeroasă.”
- Lucrul acesta s-a împlinit întocmai, iar Imperiul macedonian a fost împărțit între generalii săi.
- Între aceștia au avut loc numeroase războaie de împărțire a imperiului.
- Mai târziu Macedonia devine provincie romană.

IMPORTANȚA DOMNIEI LUI ALEXANDRU MACEDON

- * Ca urmare a cuceririi Imperiului Persan, faima macedonienilor va crește în același timp cu avuția lor, devenind cel mai puternic popor al timpului.
- * Pe timpul scurtei sale domnii, Alexandru Macedon a construit minunate orașe, cel mai vestit fiind **Alexandria din Egipt**, a înființat biblioteci, muzee, a fost primul care a construit o grădină zoologică la îndemnul profesorului său, Aristotel.
- * A contribuit la răspândirea culturii și civilizației grecești printre popoarele persane.

BIBLIOTECA DIN ALEXANDRIA

- **Biblioteca din Alexandria** a fost cea mai renumită bibliotecă a antichității. Situată în **Alexandria**, adevărată metropolă a civilizației greco-romane din **Egiptul antic**, conținea peste 900.000 de pergamente.

PERGAMENT

- **Pergamentul** este o **piele de animal** prelucrată special pentru a se putea **scrie** pe ea. A fost folosită odinioară, în loc de **hârtie**. Pentru fabricarea pergamentului se foloseau piei de **oi**, **capre**, **vitei**, **lepori**.

BUCEFAL

- Bucefal este celebrul cal al lui Alexandru Macedon.
- Legenda spune că la curtea regelui Filip al II-lea a venit un negustor cu un cal pe care dorea să-l vândă cu 13 talanți. Calul fiind sălbatic, regele a refuzat să-l cumpere. Atunci tânărul Alexandru s-a angajat să-l încalce sub privirea îngrijorată a tatălui său, reușind acest lucru. Acest fapt l-a făcut pe regele Filip să exclame: „Macedonia este prea mică pentru cineva cu asemenea merite.”
- Pe locul unde a murit Bucefal, Alexandru a ridicat un oraș – Bucefalia. (în India)

STATUIA LUI ALEXANDRU MACEDON

SFÂRȘITUL

- Alexandru Macedon a murit la vârsta de 33 de ani de malarie sau ar fi fost otrăvit în timpul unei petreceri în orașul Babilon.
- Trupul său a fost îmbălsămat în miere, așezat într-un sicriu de aur și după o călătorie de 2 ani convoiul funerar ajunge în sfârșit în Egipt.
- Este înmormântat în orașul Alexandria.

ULTIMELE TREI DORINȚE ALE SALE

* „Prima dorință este ca doctorii să-mi ducă sicriul fără să fie ajutați de nimeni altcineva.”

* „A doua dorință este ca atunci când îmi duceți sicriul la groapă, drumul spre groapă să fie presărat cu aurul, argintul și pietre prețioase pe care le-am adunat în războaie.”

* „A treia dorință este ca mâinile mele să-mi fie lăsate să atârne în afara sicriului.”

Generalii săi s-au mirat auzind aceste dorințe ciudate. Unul dintre ei l-a întrebat: „Mărite împărat, de ce aceste dorințe ciudate?”

Alexandru a răspuns:

„Vreau ca doctorii mei să-mi ducă sicriul pentru ca oamenii să realizeze că doctorii nu pot vindeca orice boală.”

A doua dorință – este pentru a aminti oamenilor că nimic din aurul meu nu vine cu mine în mormânt. E o pierdere de timp să alergi după bogății.

Și a treia dorință – pentru a le arăta oamenilor că am venit cu mâinile goale în această lume și tot așa plec din ea.”

Bibliografie:

Arthur Weigall - „Alexandru Macedon”, Editura ARTEMIS, București 2009

Peter A. Cleyton - „Cele 7 minuni ale lumii antice”, Editura Seaculum Vizual, București, 2006

http://ro.wikipedia.org/wiki/Alexandru_Mare

<http://ro.wikipedia.org/wiki/Papyrus>